

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 6.11.2007
COM(2007) 681 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS,

**pamatojoties uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma
apkarošanu**

{SEC(2007) 1463}

KOMISIJAS ZIŅOJUMS,

pamatojoties uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma
apkarošanu

SATURS

1.	PRIEKŠVĒSTURE	3
1.1.	Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums par terorisma apkarošanu.....	3
1.2.	Pirmais ziņojums	3
1.3.	Pašreizējais ziņojums	3
2.	PAMATLĒMUMA VĒRTĒŠANAS METODE UN KRITĒRIJI.....	4
3.	NOVĒRTĒJUMS	4
3.1.	Pirmo reizi vērtētās dalībvalstis	4
3.2.	Otro reizi vērtētās dalībvalstis.....	6
4.	SECINĀJUMI	9

1. PRIEKŠVĒSTURE

1.1. Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums par terorisma apkarošanu

Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums par terorisma apkarošanu¹ (turpmāk tekstā – „Pamatlēmums”) ir galvenais instruments cīņā pret terorismu.

Šis pamatlēmums saskaņo teroristisku nodarījumu definīciju visās dalībvalstīs un nodrošina, ka dalībvalstis fiziskām un juridiskām personām, kas izdarījušas šādus nodarījumus vai ir atbildīgas par tiem, paredz sodus un sankcijas, kuri atspoguļo šādu nodarījumu smagumu. Tajā ir izklāstīti jurisdikcijas noteikumi, lai nodrošinātu, ka par teroristiskiem nodarījumiem var efektīvi veikt kriminālvajāšanu, un pieņemti īpaši pasākumi attiecībā uz teroristisku nodarījumu upuriem to neaizsargātības dēļ.

1.2. Pirmais ziņojums

Saskaņā ar pamatlēmuma 11. pantu Komisija ir izstrādājusi rakstisku ziņojumu par pasākumiem, ko veic dalībvalstis, lai rīkotos saskaņā ar šo pamatlēmumu.

Saskaņā ar minēto pantu 2004. gada 8. jūnijā tika pieņemts Komisijas ziņojums², kā arī ar šo ziņojumu saistīts Komisijas dienestu darba dokuments³. Tā kā tajā laikā Komisija nebija saņēmusi nekādu informāciju no Luksemburgas un Nīderlandes, kā arī nekādu konkrētu informāciju no Grieķijas, dalībvalstis, kuras tika izvērtētas, bija Austrija, Apvienotā Karaliste, Beļģija, Dānija, Francija, Itālija, Īrija, Portugāle, Somija, Spānija, Vācija un Zviedrija. Padomes atbilde uz Komisijas ziņojumu⁴ tika pieņemta 2004. gada 25. un 26. oktobrī, un tajā tika nolemts:

- aicināt dalībvalstis, kuras vēl nav pilnībā nodrošinājušas atbilstību šim pamatlēmumam, pēc iespējas drīzāk nodrošināt šādu atbilstību un sniegt informāciju par sasniegto;
- aicināt attiecīgās dalībvalstis sniegt papildinformāciju, kā prasīts Komisijas ziņojumā;
- aicināt jaunās dalībvalstis sniegt informāciju par pamatlēmuma īstenošanu.

Šī informācija bija jāiesniedz Padomei un Komisijai līdz 2004. gada 31. decembrim.

1.3. Pašreizējais ziņojums

Visas dalībvalstis iesniedza Komisijai informāciju līdz 2006. gada 31. decembrim. Šajā ziņojumā vērā tiek ņemta situācija transponēšanas jomā, kas izriet no tiesību aktiem, kuri tika nosūtīti Komisijai līdz termiņa beigu datumam⁵. Ziņojums ir izstrādāts, ņemot vērā visu Komisijai iesniegto informāciju par pamatlēmuma īstenošanu pēc pirmā ziņojuma izstrādāšanas, tostarp dažu dalībvalstu paustos viedokļus par to, kādā mērā tās ir īstenojušas

---

1 OV L164, 22.6.2002., 3.lpp.

2 Komisijas ziņojums, pamatojoties uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma apkarošanu {COM(2004)409}, 2004. gada 8. jūnija galīgā redakcija.

3 Komisijas ziņojums, pamatojoties uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma apkarošanu SEC(2004) 688, 8.6.2004.

4 Padomes dokuments 11687/2/04 REV 2 DROIPEN 40, 12.10.2004..

5 Ūņemot attiecīgu tiesību aktu grozījumus vai likumprojektu stāšanos spēkā vai virzīšanu, par kuriem Komisijai iepriekš ir paziņots. Tādējādi šajā ziņojumā ir ņemti vērā grozījumi Igaunijas Kriminālkodeksā, kas izdarīti 2007. gada 15. martā, kā arī Kipras 2006. gada lēmumprojekta par terorismu un ar to saistītiem jautājumiem iesniegšana apstiprināšanai Pārstāvju palātā.

pamatlēmumu, un pirmā ziņojuma novērtējumu. Komisijas dienestu darba dokumentā, kas ir saistīts ar šo ziņojumu, ir sniegta detalizēta dalībvalstu pasākumu analīze, kas ir veikti, lai panāktu atbilstību pamatlēmumam, kā arī tabula, kurā saskaņā ar Komisijai sniegto informāciju tiek minēti dalībvalstu noteikumi, ar kuriem transponē katru pantu.

2. PAMATLĒMUMA VĒRTĒŠANAS METODE UN KRITĒRIJI

Šā ziņojuma izstrādāšanā piemērotie vērtēšanas kritēriji neatšķiras no kritērijiem, kuri tika ievēroti, izstrādājot pirmo ziņojumu, un ir tajā aprakstīti⁶.

Vērtēšanas konteksts būtībā ir tāds pats kā aprakstīts pirmajā novērtējuma ziņojumā⁷. Tomēr jāņem vērā papildus apstākļi – šo vērtējumu ietekmē iepriekšējais novērtējuma ziņojums. Ziņojumā tiek nošķirtas dalībvalstis, kuras jau ir izvērtētas minētajā ziņojumā, un dalībvalstis, kuras tiek izvērtētas pirmo reizi. Pirmā dalībvalstu grupa tiek izvērtēta, pamatojoties uz iepriekšējā ziņojumā izdarītajiem secinājumiem un uz to sniegto papildinformāciju. Attiecībā uz otro grupu ir nepieciešams veikt pilnīgu un sākotnēju novērtējumu. Tomēr arī šajā gadījumā novērtējumā tiek ņemts vērā pirmais ziņojums, un tas balstās uz pirmajā ziņojumā sniegto pamatlēmuma noteikumu interpretāciju, vairākos gadījumos uz to atsaucoties.

Visbeidzot, atsaucoties uz pamatlēmuma 1. panta 2. punktu, Komisija atgādina, ka pretterorisma pasākumi, tādi kā tiesību aktu īstenošana, jāpiemēro, pilnībā ievērojot pamattiesības un tiesiskuma principu. Komisija arī turpmāk pievērsīs šim aspektam īpašu uzmanību. Jo lielākas garantijas, ka ES un attiecīgās dalībvalstis, īstenojot Eiropas Savienības tiesību aktus, ievēro pamattiesības, jo labākas ir Eiropas Savienības izredzes gūt efektīvus panākumus cīņā pret terorismu.

3. NOVĒRTĒJUMS

3.1. Pirmo reizi vērtētās dalībvalstis

Šī dalībvalstu grupa ietver valstis, kuras bija ES dalībvalstis pirms 2004. gada 1. maija paplašināšanās, bet kuras netika izvērtētas pirmajā ziņojumā (Grieķija, Luksemburga un Nīderlande)⁸, kā arī visas tās valstis, kas pievienojās Eiropas Savienībai 2004. gada 1. maijā. Tikai dažas no dalībvalstīm Komisijai laicīgi iesniedza visus attiecīgos īstenošanas noteikumus. Tādēļ faktiskais novērtējums un no tā izrietošie secinājumi dažreiz ir balstīti uz nepilnīgu informāciju. Izvērtējot trīspadsmit dalībvalstu sniegto informāciju, situācija saistībā ar pamatlēmuma īstenošanu ir šāda:

1. pants. Čehija, Grieķija, Igaunija, Latvija, Malta, Nīderlande, Slovākija un Ungārija ir pareizi īstenojušas 1. pantu tādā nozīmē, ka tās ir inkriminējušas teroristiskus nodarījumus kā atsevišķu noziegumu kategoriju, bet Kipra šajā nolūkā pašlaik veic grozījumus savos tiesību aktos. Pārējās šeit aplūkotajās dalībvalstīs teroristisku nodarījumu definēšanai izmantotā tehnika rada bažas – Luksemburga neparedz teroristisku nodarījumu sarakstu, Slovēnija

6 Komisijas ziņojums, pamatojoties uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma apkarošanu {COM(2004)409}, 2004. gada 8. jūnija galīgā redakcija, 4.-5. lpp.

7 Komisijas ziņojums, pamatojoties uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma apkarošanu {COM(2004)409}, 2004. gada 8. jūnija galīgā redakcija, 4.-5. lpp.

8 Skatīt „Komisijas dienestu darba dokumentu – pielikums Komisijas ziņojumam, kas balstīts uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma apkarošanu” (SEC(2004) 688), 4. lpp, turpmāk dēvēts par pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments). Nekāda informācija netika saņemta no Luksemburgas un Nīderlandes, bet Grieķija tikai paziņoja, ka pamatlēmums jau ir iestrādāts valsts tiesību aktu sistēmā, nesniedzot sīkāku informāciju par juridiskajiem tekstiem.

piemēro tikai vispārīgu teroristisku nodarījumu definīciju, Lietuvai, šķiet, nav pilnīgas definīcijas, un Polija definē tikai terorisma nolūku. Turklāt izrādās, ka Lietuvai, Polijai un Slovēnijai nav noteikumu, kas saistītu parastos nodarījumus ar terorisma definīcijām vai kvalificētu tos kā teroristiskus nodarījumus, ja tie veikti terorisma nolūkā.

2. pants. Igaunija, Grieķija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija un Slovākija ir īstenojušas šo pantu pareizi, ieviešot īpašus noteikumus, kas atsevišķi inkriminē darbības, kas izdarītas saistībā ar teroristu grupām. Kipras likumprojekts šai nolūkā arī ievieš konkrētus noteikumus. Lietuva piemēro jauktu formulējumu, kurā vispārīgie noteikumi par noziedzīgām apvienībām papildina ierobežoto noteikuma darbības jomu, kas īpaši attiecas uz teroristu grupām. Tomēr šķiet, ka šis noteikums neattiecas uz teroristu grupas vadīšanu. Tāpat Ungārija neinkriminē teroristu grupas vadīšanu. Čehijā teroristu grupas un to darbību vadīšana vai dalība teroristu grupu darbībās nav īpaši inkriminētas, savukārt atbalsts teroristisku nodarījumu veikšanai ir inkriminēts. Latvijā teroristu grupas vadīšana ir inkriminēta, turpretī dalība teroristu grupas darbībās ir uzskatāma par sodāmu, šķiet, tikai gadījumos, kad tā ir saistīta ar konkrētu teroristisku nodarījumu veikšanu. Tomēr abas valstis balstās uz vispārīgiem noteikumiem, kas par krimināli sodāmu uzskata dalību kriminālā organizācijā vai kriminālos organizētos grupējumos. Tāpat Slovēnijas tiesību akti neietver konkrētus noteikumus attiecībā uz teroristu grupām – saskaņā ar tās tiesību aktiem šādam jēdzienam būtu jābūt ietvertam plašākajā „kriminālo apvienību” definīcijā.

3. pants. Vienīgi Grieķija, Malta un Nīderlande ir pilnībā īstenojušas pantu par nodarījumiem, kas saistīti ar terorismu – Kipra vēl joprojām veic grozījumus savos tiesību aktos. Pārējās dalībvalstis dažos gadījumos spēs sasniegt līdzīgus rezultātus, ja tās aplūkos šos nodarījumus kā sadarbību ar teroristu grupām vai kā dalību konkrētos teroristiskos nodarījumos, daļēji izpildot šajā pantā minētās prasības.

4. pants. Čehija, Igaunija, Grieķija, Ungārija, Malta, Nīderlande, Polija, Slovākija, Latvija, Lietuva un Slovēnija ir atsaukušās uz savās krimināltiesību sistēmās pastāvošiem vispārīgiem noteikumiem par līdzdalību un par uzbrukuma mēģinājumiem, kas to tiesību aktiem netieši ļautu izpildīt šī panta prasības. Čehija, Igaunija, Lietuva, Malta un Ungārija ir papildus pieņēmušas īpašus noteikumus saistībā ar terorismu. Labojumi Kipras tiesību aktos saistīs vispārīgos noteikumus par līdzdalību un uzbrukuma mēģinājumiem ar teroristu nolūku.

5. pants. Lai arī tikai Kipras tiesību aktos paredzētie labojumi tieši attiecas uz personu izdošanu par teroristiskiem nodarījumiem, šķiet, ka visas dalībvalstis ir spējīgas izpildīt 1. punkta noteikumus, kas uzliek dalībvalstīm par pienākumu nodrošināt, ka 1. līdz 4. pantā minētajiem nodarījumiem ir piemērojami efektīvi, samērīgi un preventīvi kriminālsodi, kas var būt par pamatu izdošanai. Grieķija, Igaunija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija un Ungārija ir pareizi īstenojušas 2. punktu – Kipras likumprojekts arī paredz īstenot šo punktu, kamēr pārējās izvērtētās dalībvalstis vēl nav ieviesušas konkrētus noteikumus par vainu pastiprinošiem apstākļiem, nedz arī noteikušas līdzvērtīgus parastos noziedzīgus nodarījumus, kas ļautu salīdzināt piemērotās sankcijas un tādējādi izvērtēt šā punkta īstenošanu. Attiecībā uz 3. punktu, kad runa ir par dalību teroristu grupā, visas dalībvalstis, izņemot Slovēniju, ir pareizi īstenojušas vai īstēnos šo noteikumu. Attiecībā uz teroristu grupu vadīšanu vairums dalībvalstu ir pareizi īstenojušas šo noteikumu. Tomēr Ungārija un Slovēnija nav ņēmušas vērā prasītos minimālos sodus, un Grieķija un Polija ir izvēlējušās formulējumu, kas neizslēdz brīvības atņemšanu uz laiku līdz piecpadsmit gadiem, tomēr to arī negarantē.

6. pants. Konkrēti vainu mīkstinoši apstākļi saistībā ar sodu, kas piemērots par teroristiskiem nodarījumiem, ņemot vērā dažus no īpašajiem apstākļiem, kas ietverti šajā pantā, pašlaik ir noteikti vienīgi Grieķijā, Luksemburgā un Ungārijā, bet Kiprā tiks noteikti pēc likumdošanas procedūras pabeigšanas. Čehija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Slovākija un Slovēnija ir

atsaukušās uz vispārīgākiem noteikumiem, kas ietver vainu mīkstinošus apstākļus, turpretī pārējās iesaistītās dalībvalstis nav iesniegušas tiesību aktus, ar ko īsteno šo izvēles noteikumu.

7. pants. Čehija, Latvija un Slovākija nav paredzējušas juridisku personu saukšanu pie atbildības par teroristiskiem nodarījumiem, kā prasīts 1. punktā, un Luksemburga nav ieviesusi attiecīgos noteikumus. Pārējās izvērtētās dalībvalstis ir pareizi īstenojušas 1. punktu. Dalībvalstu noteikumi bieži vien pārsniedz pamatlēmumā noteikto obligāto līmeni, nosakot vairāk kā vienu kritēriju vai saglabājot plašākus kritērijus. Vienīgi Grieķija, Lietuva, Malta, Polija, Slovēnija un Ungārija ir paredzējušas noteikumus, kas precīzi īsteno 2. punktu, tostarp par iemeslu juridiskas personas saukšanai pie atbildības nosakot uzraudzības vai kontroles trūkumu. Tomēr dažās dalībvalstīs var interpretēt, ka šis punkts ir ietverts vispārīgākos formulējumos. Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Nīderlande un Slovēnija ir īstenojušas 3. punktu, paredzot, ka juridisku personu atbildība neizslēdz kriminālvajāšanu pret fiziskām personām, kas ir nodarījuma izpildītājas.

8. pants. Izņemot Čehiju, Luksemburgu un Slovākiju, visas dalībvalstis ir iesniegušas tiesību aktus vai tiesību aktu projektus, kas paredz sodu piemērošanu juridiskām personām un izpilda 8. pantā noteikto obligāto pienākumu noteikt kriminālsodu vai citādu sodu. Tomēr 8. panta īstenošanu Latvijā traucē nepareiza 7. panta transponēšana. Vairums dalībvalstu piemēro arī visus vai dažus no šajos noteikumos minētajiem neobligātajiem sodiem, un dažas dalībvalstis paredz papildsodus, kas nav minēti pamatlēmumā.

9. pants. Visu dalībvalstu tiesību akti visdrīzāk spēs izpildīt šī panta prasības attiecībā uz 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā, 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 9. panta 4. punktā minētā teritoriālā principa piemērošanu. Attiecībā uz eksteritoriālo piekrišanu lielākajā daļā dalībvalstu jau ir vai būs noteikumi, kas ietver – vismaz daļēji – nodarītāja valstspiederības principu un cietušā valstspiederības principu, kā tas noteikts 9. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktā. Malta ir pilnībā transponējusi 9. panta 1. punkta d) apakšpunktu, bet Nīderlande un Slovēnija atsaucas uz noteikumiem, kas daļēji ietver šo punktu. Igaunija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Slovākija un Slovēnija ir pilnībā īstenojušas 9. panta 3. punktu. Universālās jurisdikcijas noteikumi Grieķijas, Lietuvas, Polijas, Slovākijas un Slovēnijas tiesību aktos, kā arī Kipras likumprojektā var ļaut šīm dalībvalstīm vismaz daļēji izpildīt 1. un 3. punktu, ja tie netiek pilnībā īstenoti. Visbeidzot, 9. panta 2. punktu daļēji transponējusi ir Lietuva, tomēr šķiet, ka šajā noteikumā minēto jurisdikciju konfliktu konstruktīvu risināšanu savas valsts tiesību aktos nav iestrādājusi neviena no pārējām dalībvalstīm.

10. pants. Lai arī tikai Igaunija, Polija un Slovākija atsaucās uz konkrētiem pantiem, kas izklāsta kriminālvajāšanas *ex officio* principu, šķiet, ka visas dalībvalstis aplūko teroristiskus nodarījumus kā publiskus nodarījumus izmeklēšanas un kriminālvajāšanas nolūkā. Vienīgi Igaunija un Slovēnija ir paredzējusi konkrētus noteikumus attiecībā uz atbalstu upuru ģimenēm, kas minēts 2. punktā.

3.2.   Otro reizi vērtētās dalībvalstis

1. pants. Pirmajā novērtējuma ziņojumā tika secināts, ka Austrija, Beļģija, Dānija, Francija, Portugāle, Somija, Spānija un Zviedrija ir pareizi īstenojušas 1. pantu tādā nozīmē, ka tās ir īpaši inkriminējušas teroristiskus nodarījumus kā atsevišķu noziegumu kategoriju, kamēr Īrija šai saistībā bija grozījumu veikšanas procesā savos tiesību aktos. Ziņojumā tika minēts, ka Itālija un Apvienotā Karaliste apskata tikai atsevišķus, specifiskus teroristiskus nodarījumus un pēc tam kvalificē publiskus uzbrukumus terorisma nolūkā kā vainu pastiprinošu apstākli

(Itālija) vai piemēro vispārēju terorisma definīciju (Apvienotā Karaliste). Ziņojumā secināts, ka Vācijas tiesību akti neatbilst pamatlēmuma 1. pantam.⁹

Pamatojoties uz dalībvalstu sniegto papildinformāciju, Komisija var konstatēt lielāku atbilstību 1. pantam. Tomēr neviens no iesniegtajiem komentāriem pilnībā neklidē šaubas, ko Komisija ir izteikusi minētajā ziņojumā. Vienīgi Īrijas noteikumi – kuri pa to laiku ir stājušies spēkā – atbilst, ka Īrijas tiesību sistēma ir saskaņā ar 1. pantu.

2. pants. Pirmajā novērtējuma ziņojumā secināts, ka lielākajā daļā dalībvalstu ir vai būs tiesību akti, kas atsevišķi inkriminē teroristu aktus, kas veikti saistībā ar teroristu grupām. Vienīgi Dānijā un Zviedrijā līdzdalība teroristu grupu darbībās un to darbību vadīšana vai dalība tajās nav īpaši inkriminētas, lai gan dažos gadījumos tie, kas veic šādas darbības, var tikt sodīti kā galvenās vai sekundārās puses saistībā ar attiecīgo teroristisko nodarījumu¹⁰.

Komisijai ir jāpaskaidro, ka, lai arī Zviedrijā joprojām teroristu grupas vadīšana un dalība tajā nav īpaši inkriminēta, tās plaši formulētie noteikumi par terorisma mēģinājumu, sagatavošanos tam, sazvērestību un līdzdalību tajā var ļaut veikt kriminālvajāšanu gan pret teroristu grupu vadītājiem, gan to dalībniekiem. Attiecībā uz Dāniju Komisija uzskata, ka drīzāk tās īpašie tiesību akti par atbalstu teroristu grupām, nevis tās vispārējie noteikumi par līdzdalību tajās, varētu attiekties arī uz visām darbībām, kuras inkriminē saskaņā ar 2. panta 2. punktu. Fakts, ka Zviedrijā netiek atsevišķi inkriminēta sadarbšanās ar teroristu grupām, un ne Dānijā, ne Zviedrijā netiek atsevišķi inkriminēta teroristu grupas vadīšana, automātiski neizslēdz, ka pamatlēmuma mērķi nav sasniedzami, bet tas var traucēt šā instrumenta sistemātisko un politisko nolūku un īstenošanas skaidrību, kā arī var kavēt ar to saistīto noteikumu pilnīgu īstenošanu. Tādēļ jāapstiprina, ka Zviedrija un Dānija nav pilnībā īstenojušas 2. pantu.

3. pants. Šis noteikums prasa dalībvalstīm iekļaut konkrētas darbības kā nodarījumus, kas saistīti ar terorismu. Pirmajā novērtējumā secināts, ka vienīgi Francijai, Portugālei, Somijai un Spānijai ir tiesību akti, kas pilnībā izpilda šajā pantā noteiktās saistības, un ka Īrijas tiesību sistēmai būtu jāspēj izpildīt šīs saistības pēc tam, kad spēkā būs stājušies tās jaunie tiesību akti. Pārējo dalībvalstu tiesību akti tikai daļēji atbilst šim pantam¹¹.

Austrija, Itālija un Zviedrija, kā arī Beļģija un Dānija ir iesniegušas sīkākus paskaidrojumus par šī noteikuma īstenošanu, tomēr vienīgi Dānija ir spējusi nodrošināt savu tiesību aktu pilnīgu atbilstību pamatlēmuma 3. pantam.

4. pants. Tā kā pirmajā novērtējumā secināts¹², ka, lai arī dažām dalībvalstīm ir īpaši noteikumi, ar kuriem īsteno 4. pantu, izrādās, ka, piemērojot vispārējos noteikumus par līdzdalību noziegumā un uzbrukuma mēģinājumiem, lielākā daļa dalībvalstu ir netieši īstenojušas 4. pantu, ar nosacījumu, ka tās ir pilnībā īstenojušas iepriekšējos pantus. Tomēr paliek bažas attiecībā uz jēdziena „mēģinājums” īstenošanu Francijā un Beļģijā, kā arī Portugālē.

5. pants. Attiecībā uz pamatlēmuma 5. panta 1. punktu pirmajā novērtējumā tika pieņemts, ka visas dalībvalstis spēs izpildīt 1. punkta noteikumus, kas prasa dalībvalstīm nodrošināt, ka

---

9 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums), 7. lpp.

10 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums), 6. lpp.

11 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums), 6. lpp.

12 Skatīt „Komisijas ziņojumu, pamatojoties uz 11. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par terorisma apkarošanu” (COM 2004 409, galīgā redakcija), 6. lpp – turpmāk dēvēts par pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums).

1. līdz 4. pantā minētie nodarījumi ir sodāmi ar efektīviem, samērīgiem un preventīviem kriminālsodiem, kas var būt par pamatu izdošanai¹³.

Austrija, Beļģija, Dānija, Francija, Itālija, Portugāle, Somija un Zviedrija ir pareizi īstenojušas 5. panta 2. punktu¹⁴. Diemžēl, neskatoties uz dalībvalstu iesniegto papildinformāciju, šādu secinājumu joprojām nevar izdarīt attiecībā uz Vāciju, Spāniju, Īriju un Apvienoto Karalisti.

Attiecībā uz 3. punktu, kad runa ir par teroristu grupas vadīšanu, saskaņā ar pirmā novērtējuma ziņojumu Apvienotās Karalistes, Austrijas, Beļģijas, Itālijas, Īrijas, Portugāles un Vācijas tiesību akti ir vai būs saskaņā ar pamatlēmumu. Dānijas, Francijas un Zviedrijas tiesību sistēmas tikai daļēji atbilst šim noteikumam. Spānijas tiesību aktos šis noteikums tika ievērots vienīgi attiecībā uz teroristu grupas vadīšanu, kas tikai draud veikt terorisma aktus¹⁵. Pašreiz var secināt, ka arī Francijas tiesību akti pilnībā atbilst šim pantam.

Attiecībā uz līdzdalību teroristu grupas darbībās pirmajā novērtējuma ziņojumā tika apgalvots, ka Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Francija, Īrija, Portugāle, Somija un Spānija ir pareizi īstenojušas šo noteikumu, bet Vācijā, Dānijā, Itālijā un Zviedrijā to varētu uzskatīt par daļēji transponētu¹⁶. Diemžēl neviena no šīm valstīm nav sniegusi informāciju, kas pārliecinātu Komisiju par pilnīgu atbilstību šajā jautājumā.

6. pants. Par 6. pantu nav saņemti papildu komentāri. Tādēļ tiek pieņemts, ka vēl joprojām šajā pantā minētos sevišķos apstākļus īpaši paredz vienīgi Austrija, Francija, Itālija, Portugāle, Spānija un Vācija, turpretī pārējās dalībvalstis nav minējušas konkrētus pasākumus, lai īstenotu šo fakultatīvo noteikumu¹⁷.

7. pants. Pirmajā novērtējuma ziņojumā secināts, ka Beļģija, Dānija, Francija, Itālija, Īrija, Portugāle un Vācija ir īstenojušas vai īsteno tiesību aktus, kas paredz, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par pamatlēmumā minētajiem nodarījumiem. No šīm dalībvalstīm vienīgi Francija, Itālija, Īrija un Portugāle ir sniegušas pietiekamu informāciju, lai uzskatītu, ka aptverts ir arī 2. punkts¹⁸.

Nemot vērā jaunus komentārus un informāciju par iesniegtajiem jaunajiem noteikumiem, pašreiz var secināt, ka arī Austrijas un Zviedrijas tiesību sistēmas atbilst 7. panta 1. punktam, tādējādi vienīgi Apvienotā Karaliste un Spānija vēl aizvien nav īstenojušas šo noteikumu. Attiecībā uz pamatlēmuma 7. panta 2. punktu Austrija, Beļģija un Dānija ir sniegušas papildinformāciju, kas apstiprina atbilstību šim punktam.

8. pants. Pirmajā novērtējuma ziņojumā secināts, ka Beļģija, Dānija, Francija, Itālija, Portugāle, Somija un Vācija ir izpildījušas 8. pantā noteikto obligāto prasību par kriminālsodu vai cita veida sodu piemērošanu juridiskām personām¹⁹. Pašreiz Austriju un Zviedriju var pievienot to dalībvalstu sarakstam, kuru tiesību akti ir saskaņā ar 8. pantu.

9. pants. Pirmajā novērtējuma ziņojumā tika pieņemts, ka visu dalībvalstu tiesību akti atbilst 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktam un 4. pantam, jo teritorialitāte ir kriminālās jurisdikcijas pamatprincips²⁰. Apvienotajai Karalistei, Austrijai, Beļģijai, Dānijai, Francijai, Itālijai, Īrijai, Portugālei, Somijai, Spānijai, Vācijai un Zviedrijai ir noteikumi, kas dažādā

---

13 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums), 6. lpp.

14 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums), 6. lpp.

15 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments) 22., 23. lpp.

16 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments) 22., 23. lpp.

17 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums), 6. lpp.

18 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments) 30. lpp.

19 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments) 30. lpp.

20 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments) 31. lpp.

mērā ietver 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto nodarītāja valstspiederības principu, lai arī daži noteikumi parasti neattiecas uz iedzīvotājiem (Vācija, Francija, Itālija un Apvienotā Karaliste) vai atsaucas uz papildus prasībām, tādām kā dubultā sodāmība, kas nav ietverta šajā apakšpunktā (Dānija). Tas pats tika minēts attiecībā uz 9. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto cietušā valstspiederības principu, lai arī dažos gadījumos noteikuma darbības joma ir sašaurināta, atsaucoties vienīgi uz aizsargātām personām vai telpām, vai izvirzot prasību, ka nozieguma izdarītājam jābūt attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Tikai piecas dalībvalstis pilnībā apskata nodarījumus pret Eiropas Savienības institūcijām vai organizācijām. Vienīgi Austrija un Īrija ir pilnībā transponējušas 9. panta 1. punkta d) apakšpunktu, lai arī tajā laikā šķita, ka arī Itālija, Portugāle un Somija ievēros šo noteikumu²¹. Attiecībā uz 9. panta 3. punktu tika secināts, ka Austrija, Itālija, Īrija, Portugāle un Vācija pilnībā paredz iespēju veikt kriminālvajāšanu pret nozieguma izdarītāju, kurš ir veicis terorisma noziegumu ārvalstīs un kuru nevar izdot.

No sniegtās informācijas izriet, ka Beļģijas tiesību akti arī ietver 9. panta 1. punkta d) apakšpunktu un 9. panta 3. punktu, un Vācijas tiesību akti papildus ievēro pamatlēmuma 9. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktu. Dānija min savas saistības veikt kriminālvajāšanu visos pamatlēmumā minētajos gadījumos. Var uzskatīt, ka Zviedrijai attiecībā uz teroristiskiem nodarījumiem ir universāla jurisdikcija. Francijas veiktie grozījumi, lai īstenotu 9. panta 3. punktu, nepanāca izmaiņas Komisijas sākotnējā secinājumā par šo punktu.

Situācija saistībā ar 9. panta 2. punktu nav uzlabojusies kopš pirmā novērtējuma ziņojuma izstrādes, un Īrija turpina būt vienīgā dalībvalsts, kas ir transponējusi šo noteikumu (kaut arī tikai daļēji) savā 2005. gada Krimināltiesību aktā (teroristiski nodarījumi), kas pa šo laiku ir stājies spēkā.

10. pants. Laikā, kad tika veikts pirmais novērtējums, vienīgi Austrija bija sniegusi pietiekošu informāciju, lai pierādītu savas tiesību sistēmas atbilstību 10. panta 1. punktam, lai gan šķita, ka teroristiskus nodarījumus visas dalībvalstis izmeklēšanas un kriminālvajāšanas nolūkā uzskata par publiskiem uzbrukumiem²². Beļģijas, Dānijas, Francijas un Zviedrijas piezīmes par 10. panta 1. punkta īstenošanu pastiprina Komisijas pieņēmumu, ka visās dalībvalstīs teroristiskus nodarījumus izmeklē valsts prokuratūra.

Attiecībā uz 10. panta 2. punktu pirmajā novērtējuma ziņojumā galvenokārt tika aplūkoti pasākumi, kas nodrošināja atbalstu terorisma upuru ģimenēm, jo Padomes pamatlēmuma par cietušo statusu kriminālprocesā²³ īstenošanu aplūko neatkarīgā ziņojumā. Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Francija, Itālija, Īrija, Spānija un Vācija bija iesniegušas konkrētu informāciju šajā jautājumā²⁴. Vienīgi Portugāle iesniedza sīkāku informāciju par palīdzības sniegšanu cietušo ģimenēm.

4. SECINĀJUMI

Komisija konstatē, ka lielākā daļa pirmo reizi izvērtēto dalībvalstu ir apmierinoši veikušas pamatlēmuma galveno noteikumu īstenošanu. Tomēr daži būtiski jautājumi paliek atklāti. Attiecībā uz otro reizi izvērtētajām dalībvalstīm, pamatojoties uz papildinformāciju, ko tās ir sniegušas, Komisija kopumā secina, ka panākta lielāka atbilstība. Tomēr vairums pirmajā novērtējuma ziņojumā konstatēto galveno trūkumu paliek tie paši.

---

21 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments) 34. lpp.

22 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (kopsavilkums), 7. lpp.

23 OV L 82, 22.3.2001., 1. lpp.

24 Skatīt pirmo novērtējuma ziņojumu (Komisijas dienestu darba dokuments) 35. lpp.

Komisiju visvairāk satrauc:

- nepilnīga 1. panta īstenošana Apvienotajā Karalistē, Itālijā, Lietuvā, Luksemburgā, Polijā, Slovēnijā un Vācijā. Šis noteikums ir ārkārtīgi svarīgs ne tikai pamatlēmuma sakarā, bet arī pretterorisma politikā kopumā. Vienota terorisma definīcija veido pamatu, uz kura ir balstīti visi pārējie pamatlēmuma noteikumi, un tā ļauj izmantot tiesībaizsardzības sadarbības instrumentus;
- nepilnīga 5. panta 3. punkta īstenošana par sodu saskaņošanu par nodarījumiem saistībā ar teroristu grupu, kas ietekmē Dāniju, Itāliju, Slovēniju, Ungāriju, Vāciju un Zviedriju, tā kā šis ir arī galvenais pamatlēmuma aspekts;
- nepilnīga 7. panta īstenošana Apvienotajā Karalistē, Čehijā, Latvijā, Slovākijā un Spānijā. Saskaņota juridisko personu saukšana pie kriminālatbildības par teroristiskiem nodarījumiem arī ir ārkārtīgi svarīga cīņā pret terorismu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija aicina dalībvalstis, kas nav vēl nodrošinājušas pamatlēmuma ātru un pilnīgu transponēšanu savos tiesību aktos, nekavējoties informēt Komisiju par veiktajiem pasākumiem, pievienojot spēkā esošo tiesību un normatīvu aktu tekstu.